

M.Ed. Semester - 1 (CBCS) Examination

Nov/Dec-2023 [NEW COURSE]

FUNDAMENTAL CONCEPT OF EDU. RESEARCH(CORE/ELECTIVE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

વિભાગ-૧

- પ્રશ્ન.૧ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
1. શૈક્ષણિક સંશોધન પ્રક્રિયાના નીચેના સોપાનો સમજાવો.
(1) સમસ્યા પસંદગી (2) માહિતી એકત્રીકરણ (3) અંકશાસ્ત્રીય પૃથક્કરણ
 2. શૈક્ષણિક સંશોધનના નૈતિક ધારા ધોરણો પર નોંધ લખો.
 3. શૈક્ષણિક સંશોધનના લક્ષણો સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૨(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
1. શૈક્ષણિક સંશોધનના પ્રકારો સમજાવો.
 2. સંબંધિત સાહિત્યની સમીક્ષા વિશે ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
 3. શૈક્ષણિક સંશોધનની જરૂરિયાત અંગે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૨(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૫)
1. સ્વતંત્ર ચલ એટલે શું ?
 2. પરતંત્ર ચલ એટલે શું ?
 3. સંશોધન પ્રશ્ન એટલે શું ?
 4. ક્રિયાત્મક સંશોધનની કોઈ એક વ્યાખ્યા જણાવો.
 5. સંશોધન ઉપકરણનો અર્થ જણાવો.

વિભાગ-૨

- પ્રશ્ન.૩ નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 750 શબ્દોમાં આપો. (૨૦)
1. સંશોધન દરખાસ્તના પરિચયાત્મક વિભાગ વિશે સમજૂતી આપો.
 2. સંભાવ્ય નમૂના પસંદગી વિગતે સમજાવો.
 3. સારી સંશોધન સમસ્યાના લક્ષણો વિગતે ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન.૪(અ) નીચેના ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ બે પ્રશ્નોનાં ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 125 શબ્દોમાં આપો. (૧૦)
1. સંશોધન સમસ્યાનું સીમીતીકરણ વિશે સમજાવો.
 2. ઉત્કલ્પનાના પ્રકારો સ્પષ્ટ કરો.
 3. પ્રકાર ૧ની ભૂલ વિગતે સમજાવો.
- પ્રશ્ન.૪(બ) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. (૦૫)
1. સારા નમૂનાના લક્ષણો જણાવો.
 2. વ્યાપવિશ્વની વ્યાખ્યા આપો.
 3. ઉત્કલ્પનાની જરૂરિયાત જણાવો.
 4. નમૂના પસંદગીની કોઈ બે અગત્ય લખો.
 5. સ્નો બોલ નમૂના પસંદગી એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

SECTION-1

- Que.1 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)
1. Explain the following steps of educational research process.
(1) problem selection (2) Data collection (3) Statistical analysis
 2. write note on the ethical considerations of educational research.
 3. Explain characteristics of educational research.
- Que.2(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)
1. Explain types of educational research.
 2. Explain the review of related literature in brief.
 3. State need of educational research.
- Que.2(B) Give answer the following five questions in short. (05)
1. What is independent variable?
 2. What is dependent variable?
 3. What is research question?
 4. State any one definition of action research.
 5. What is meaning of research tool?

SECTION-2

- Que.3 Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 750 words. (20)
1. Explain introduction section of the research proposal.
 2. Explain Probability sampling in detail.
 3. Discuss the characteristics of a good research problem in detail.
- Que.4(A) Give answer any two out of three from the following questions. Each answer should be in about 125 words. (10)
1. Explain the narrowing of research problem.
 2. Explain: Types of hypothesis.
 3. Explain: Type – 1 errors in detail.
- Que.4(B) Give answer the following five questions in short. (05)
1. State the characteristics of a good sample.
 2. Give definition of population.
 3. Give need of hypothesis?
 4. Write any two importance of sampling.
 5. What is snow ball sampling?
